

TOMKE

Jaarverslag 2015

Thema: Hoi Tomke • Jaargang 19

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
<hr/>	
1. Algemene informatie over de doelstelling en organisatie van het Tomke-project	4
Wie is Tomke? Wat is het Tomke-project?	4
Materialen voor peuters en opvoeders	4
Informatie voor professionals	5
Organisatie van het Tomke-project	5
Financiering	6
<hr/>	
2. Verslag over de activiteiten zoals die concreet in 2015 hebben plaatsgevonden	7
Thema ‘Hoi Tomke’	7
Activiteiten voor en met peuters	7
Informatievoorziening en materialen voor professionals	9
Materialen voor peuters en opvoeders	11
<hr/>	
3. Leden van Tomke-wurkgroep 2015	13
<hr/>	
4. Tomke financieel verslag 2015	14
<hr/>	
<i>Bijlage 1</i> Overzicht van de deelnemende organisaties	15

Voorwoord

Sinds 1996 wordt met het Tomke-project gewerkt aan taal- en leesbevordering in Fryslân. Doel is de Friestalige leescultuur die kinderen in de vroegschoolse leeftijd omgeeft, te bevorderen. Met behulp van het Tomke-project krijgen ouders en andere opvoeders actueel en aansprekend Fries materiaal in handen, een belangrijke voorwaarde als het gaat om het tot stand brengen van een meertalige omgeving. Uiteindelijk zal dit de taalontwikkeling en het leesgedrag van de kinderen stimuleren, zowel in het Fries als in het Nederlands.

Steeds weer blijkt dat de Tomke-materialen voorzien in een behoefte en positief worden gewaardeerd (zie ook het Tomke-inventarisatieonderzoek van Nynke Anna Varkewisser uit 2014). Voortzetting van het project lijkt dan ook van cruciaal belang voor het tot stand brengen van een aantrekkelijke, meertalige omgeving.

De Tomke-werkgroep bedankt alle subsidiegevers en iedereen, die op welke wijze dan ook heeft bijgedragen, voor hun bijdrage. Zonder de grote inzet van diverse organisaties en zonder de financiële steun kan Tomke geen avonturen beleven en kan het Tomke-project niet de noodzakelijke handvatten en impulsen verzorgen die nodig zijn voor een meertalige omgeving. Het verheugt ons u hierbij het inhoudelijk verslag en de financiële verantwoording aan te bieden.

De coördinatoren van het Tomke-project,

Gertrud Palstra (BSF)
Carolien ter Schuur (Afûk)

1. Het Tomke-project

Wie is Tomke? Wat is het Tomke-project?

Het Friese Tomke voorlees- en taalstimuleringsproject, het Tomke-project, heeft deze naam omdat alle materialen en activiteiten gebaseerd zijn op verhalen over de peuter Tomke. Tomke is een driejarig jongetje dat allerlei avonturen beleeft met zijn hondje Romke, Kornelia de Kangaroo (met haar boekenbuidel) en het buurmeisje YanaYu. Ze praten allemaal Fries.

Het Tomke-project richt zich op kinderen van 2 tot 4 jaar en hun opvoeders. Het project wil ouders en leidsters van peuters informeren over het gebruiken van taal in de omgang met jonge kinderen. Voorlezen, liedjes zingen, (taal)spelletjes en aandacht voor de dagelijkse zaken zijn belangrijk voor het leggen van een goede taalbasis. Dat geldt voor alle talen, dus ook voor het Frysk; kinderen die de eigen moedertaal goed beheersen, kunnen gemakkelijker een andere taal leren. Uit diverse wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat leesbevordering een goede taalontwikkeling tot gevolg heeft. Een goede taalontwikkeling en meertaligheid hebben een gunstige invloed op de cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Goede taalvaardigheid heeft ook een positieve invloed op het schoolsucces.

Het Tomke-project heeft als doel de Friestalige leescultuur die kinderen in de voor- en vroegschoolse leeftijd omgeeft, te bevorderen om uiteindelijk de taalontwikkeling en het leesgedrag van de kinderen te stimuleren, in zowel het Fries als het Nederlands.

Materialen voor peuters en opvoeders

Een belangrijke opdracht voor het Tomke-project is het ontwikkelen en aanbieden van Friestalig materiaal dat in een meertalige VVE-omgeving kan worden gebruikt. In het algemeen hebben kindercentra en gastouders weinig middelen voor materiaal en (bij)scholing als het gaat om het creëren van een Friese taalomgeving. Het Tomke-project voorziet hierin.

Door het (voor)lezen in de Friese taal en het gebruik van eigentijdse materialen wordt een verantwoorde basis gelegd voor de taalontwikkeling van peuters. Dit geldt niet alleen voor Friestalige kinderen, ook bij niet Friestalige kinderen is gebleken dat deze aanpak goed werkt als een soepele kennismaking met de Friese taal. Het materiaal nodigt uit tot direct gebruik. Dat bevordert de acceptatie bij het publiek en het

daadwerkelijk gebruik als middel tot taalontwikkeling in een meertalige omgeving. De verschillende uitingen, zoals het Tomke-boekje, de tv-avontuurtjes en de Tomke-website, zijn inhoudelijk op elkaar afgestemd. Dit bevordert herkenning en versterkt de acceptatie.

Informatie voor professionals

Voor leidsters, medewerkers en andere professionals die zich bezig houden met het jonge kind zijn er de jaarlijkse Tomke-inspiratieavonden, de Tomke-nieuwsbrieven en de Tomke-website 'www.tomke.nl'. De inspiratieavonden zijn bedoeld voor kennisoverdracht. De Tomke-nieuwsbrief bevat informatie over activiteiten en nieuwe materialen. Daarnaast is de Tomke-website een belangrijke informatiebron.

Organisatie van het Tomke-project

Het Tomke-project wordt structureel bewaakt en doorontwikkeld in een samenwerkingsverband van diverse organisaties, die er tijd, menskracht en geld in steken. Het project staat onder toezicht van het PLF (Platfoarm Lêsbefoardering Fryslân).

De algemene projectcoördinatie is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de Afûk en de Bibliotheekservice Fryslân (BSF). Hierbij heeft de BSF een algemeen

coördinerende taak, verzorgt de subsidieaanvragen, het jaarverslag en de financiële verantwoording. Bovendien initieert BSF het Tomke-bibliotheekprogramma voor de bibliotheken. De Afûk coördineert de ontwikkeling en productie van de materialen, onderhoudt de contacten met de verschillende doelgroepen en afgevaardigden van de verschillende instellingen die bij het Tomke-project betrokken zijn, verzorgt de correspondentie en de notulen, bewaakt de voortgang en inspireert de leden van de werkgroep. Voor de uitvoering van het project is een werkgroep actief. Deze werkgroep komt 6 maal per jaar bijeen en draagt in hoge mate bij tot een goede afstemming en continuïteit van de diverse activiteiten. De Tomke-werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de participerende organisaties. De BSF levert de voorzitter voor deze werkgroep, de Afûk verzorgt het secretariaat. Dankzij de continuïteit in de uitvoering wordt het Tomke-programma op handen gedragen - door peuters, ouders, grootouders, gastouders en leidsters van kindercentra. Binnen het project worden regelmatig nieuwe materialen ontwikkeld en beschikbaar gesteld aan kindercentra, gastouders, bibliotheken en thuis. Hoofdstuk 3 geeft een overzicht van de leden van de werkgroep. Bijlage 1 geeft een overzicht van de participerende organisaties.

Financiering

In 2015 ontving het Tomke-project subsidie van de Provinsje Fryslân en bijna alle gemeenten in Fryslân, te weten:

- Achtkarspelen
- het Bildt
- Dantumadiel
- De Fryske Marren
- Dongeradeel
- Ferwerderadiel
- Heerenveen
- Kollumerland
- Leeuwarden
- Leeuwarderadeel
- Littenseradiel
- Menameradiel
- Opsterland
- Súdwest-Fryslân
- Tytsjerksteradiel

Bij de aanvragen voor subsidie bij gemeenten is de hoogte van het aangevraagde bedrag gebaseerd op het aantal inwoners van de desbetreffende gemeente.

Bovendien werd ook door de Afûk, BSF en Omrop Fryslân een financiële bijdrage geleverd. In hoofdstuk 4 vindt u het financieel verslag en verantwoording over 2015.

2. Verslag van het jaar 2015

Thema 'Hoi Tomke'

Het thema voor 2015 was 'Hoi Tomke'. Dit betekent dat de peuter zelf als kapstok is gebruikt voor de verhalen in de Tomke-boekjes en alle andere activiteiten.

Net als in voorgaande jaren zijn er binnen het Tomke-project drie invalshoeken te onderscheiden, te weten activiteiten voor en met peuters, activiteiten voor en met opvoeders (ouders en professionals) en het ontwikkelen van materiaal t.b.v. een meertalige VVE omgeving.

Activiteiten voor en met peuters

- De Fryske Foarlêswike
- Tomke in de bibliotheken;
 - Nationale Voorleesdagen
 - Tomke-Toer
 - mei Tomke op de foto
- Tomke op de televisie
- Tomke-radio
- Voorstelling 'Lekker ite'
- Tomke-app
- Tomke-website

De Fryske Foarlêswike / De Friese Voorleesweek

Begin juni is het voorleesboekje 'Hoi Tomke' verschenen. Dit boekje werd voorgelezen en gratis uitgedeeld tijdens 'De Fryske Foarlêswike'. In de periode van 1 juni t/m 5 juni 2015 werd in 20 gemeenten, verspreid over 368 (2014: 363) kindercentra voorgelezen. De meeste kindercentra hebben meer dan één groep. In totaal is er aan 717 (2014: 700) groepen voorgelezen. In veel gemeenten was het resultaat 100% dat wil zeggen dat alle kindercentra mee gedaan hebben. Ook is er bij 549 gastouders (2014: 256) voorgelezen.

In 2015 is voorgelezen aan ruim 12.500 (2014: 12.400) peuters, inclusief 450 (2014: 600) 'ukken' in de Stellingwerven. It Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse organiseerde het voorlezen en uitdelen van de Tomke-boekjes in De Fryske Foarlêswike. Om het voorlezen te realiseren waren er maar liefst 520 enthousiaste voorlezers actief (en 549 gastouders). Een team van 50 contactpersonen koppelde per gemeente de voorlezers aan de diverse locaties.

Tomke in de bibliotheken

Vanaf het begin zijn de Friese bibliotheken betrokken bij het Tomke-project. Tussen het overweldigende Nederlandstalige aanbod van landelijke programma's heeft Tomke in de bibliotheken inmiddels zijn eigen plekje verworven. Ter aankleding van allerlei activiteiten voor de voorschoolse periode werden Tomke-materialen gebruikt en/of uitgedeeld.

Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari 2015 konden peuters met hun ouders of grootouders in de bibliotheek het boekje 'Tomke nei de biblioteek' ophalen. Er werden maar liefst 5.050 gratis exemplaren van dit útdielboekje (uitdeelboekje) verspreid. Tijdens deze actie werden ouders geïnformeerd over meertalig opvoeden en over de mogelijkheid kinderen tot 18 jaar gratis lid te maken van de bibliotheek.

In de maanden januari t/m mei heeft de Tomke-Toer plaatsgevonden. Tijdens deze Toer kwamen de speelsters Riemkje Pitstra en Jetske Miedema met hun voorstelling 'Lekker ite' bij de bibliotheken op bezoek. Maar liefst 26 bibliotheken hebben deelgenomen aan deze toer. Alle kinderen kregen na afloop een mooie Tomke-kaart met daarop een opzegversje.

Tijdens het Fertel & Foarlês Festival werd het boekje 'Hoi

Tomke' ook in de bibliotheken aan de jongste bezoekers uitgedeeld. Bovendien werd in deze periode door alle bibliotheekclusters de activiteit 'Mei Tomke op de Foto' (met Tomke op de foto) georganiseerd. Hiervoor werden levensgrote Tomke-kostuums met een hoge 'aaibaarheidsfactor' ingezet. Zowel door de kinderen als hun ouders werd deze activiteit erg gewaardeerd. Uiteraard werd er ook veel voorgelezen.

Tomke op de televisie

Voor de tv werden 18 nieuwe Tomke-verhaaltjes geschreven door Riemkje Pitstra en Auck Peanstra, met illustraties van Luuk Klazenga. De stemmen werden ingesproken door Tamara Schoppert en Douwe de Bildt. Feije van der Meer van Omrop Fryslân verzorgde de opnames en had de eindredactie in handen. De nieuwe Tomke-afleveringen werden uitgezonden in en rondom 'De Fryske Foarlêswike'. Gedurende de rest van het jaar waren elk weekend (Tomke-tiid) herhalingen van de Tomke-afleveringen te zien bij Omrop Fryslân. Dit is een programma voor peuters met Tomke in de hoofdrol.

Tomke-radio

Op 18 oktober 2015 is Tomke-radio gelanceerd. Vanaf dat moment is Tomke-radio elke dag beschikbaar. De hele dag zijn er zowel liedjes als verhaaltjes te beluisteren. 's

Morgens liedjes en verhaaltjes voor de kleinste kinderen en 's middags liedjes en verhaaltjes voor de wat grotere kinderen. En rond bedtijd zijn er een uur lang verhaaltjes te beluisteren. Tomke-radio is te vinden bij Omrop Fryslân, via de site www.tomke.nl en via de sites van de Friese Bibliotheken.

Voorstelling 'Lekker ite'

De voorstelling met Tomke in de hoofdrol sluit aan bij de belevingswereld van de peuters.

In de voorstelling heeft Tomke verdriet want buurvrouw Swietbek doet zo vreemd. Meestal doet ze leuke dingen met hem: hutten bouwen, boekje lezen, voetballen. Maar nu zit ze maar wat op de bank en ze wil niets meer. Tomke wil haar helpen. Hij gaat naar Kokky. Misschien kan zij lekker eten voor zijn buurvrouw maken. Tomke mag Kokky helpen in de keuken. Ze doen erg hun best, maar buurvrouw vindt hun verrassing helemaal niet leuk! Hoe komt het toch dat ze niet wil eten? Daar komen Tomke en Kokky snel achter. Gelukkig kunnen ze buurvrouw weer vrolijk en fit krijgen.

De voorstelling duurt ongeveer 30 minuten en kan gespeeld worden in speellokalen van kinderdagverblijven, peuterspeelzalen, bibliotheken enz. De kinderen worden actief betrokken bij het verhaal. In 2015 is de voorstelling 80 maal gespeeld.

Tomke-app

Geschikt voor de tablet is de Tomke-app. De Tomke-app is gratis en beschikbaar voor de iPad en voor Android. De app is bedoeld voor peuters en bestaat nu uit 6 Tomke-boekjes op rijm. De beelden bewegen en het verhaal wordt voorgelezen. Na elk verhaal kan het kind een spelletje doen.

Tomke-website

Op de Tomke-website (www.tomke.nl) is een special onderdeel voor de peuters opgenomen. Hier kunnen kinderen spelletjes doen en naar liedjes of verhalen luisteren.

Informatievoorziening en materialen voor professionals

- Tomke-nieuwsbrief
- Tomke-inspiratieavonden
- Website www.tomke.nl
- Tomke en de Sânglêsrige

Tomke-nieuwsbrief

De nieuwsbrief voor professionals verscheen in 2015 drie keer. De nieuwsbrief werd in een oplage van 1250 stuks verstuurd naar alle kindercentra en de jeugdconsulenten van de bibliotheken. De nieuwsbrief informeerde hen over activiteiten, nieuwe materialen en andere zaken met betrekking tot Tomke en VVE-onderwerpen.

Tomke-inspiratie avonden

De inspiratie avonden zijn een onderdeel van de activiteiten van de Tomke-werkgroep. De eindverantwoordelijkheid voor de organisatie was in handen van Cedin. De avonden zijn speciaal bedoeld voor leidsters van kindercentra en andere professionals. De avonden stonden in het teken van het thema 'Hoi Tomke' en vonden plaats op 15 april in Stiens (cultureel centrum de Skalm) en op 22 april in Drachten (brede school De Wiken).

Het programma bestond uit de volgende onderdelen:

- Opening door Anne Graswinkel (Tryater) met een interactieve lezing over het stimuleren van drama bij kinderen.
- Een toelichting op de activiteiten binnen het Tomke-project door de Afûk.
- Informatie-markt
- Twee workshops, te weten: 'kinderyoga' door Christa de Vries (praktijk voor kinderyoga & begeleiding) en 'dans en muziek' door Willy van Assen (Danswil).

Alle deelnemers kregen na afloop een goodybag. De avonden werden positief gewaardeerd, uit de evaluatie kwam naar voren dat de bezoekers niet lager dan het cijfer '8' aan de avond hebben gegeven. Het aantal bezoekers was 47.

Website www.tomke.nl

De Tomke-website (ook te gebruiken op een tablet) wordt gemiddeld door 1000 unieke bezoekers per maand bezocht. De website bestaat uit spelletjes, liedjes en verhalen voor de kinderen en informatie voor ouders en professionals. De website richt zich op taal- en leesbevordering. De website wordt continu actueel gehouden en de inhoud van bijvoorbeeld de spelletjes, verhalen, kleurplaten, werkbladen en taalactiviteiten wordt geregeld aangepast aan diverse thema's die passen bij de tijd van het jaar en thema's die gebruikt worden in kindercentra. Via de website worden digitale nieuwsbrieven verstuurd en is er nieuws over Tomke te vinden. Via de Tomke-Facebookpagina zijn er meer dan 1400 mensen die regelmatig nieuwe berichten van Tomke krijgen. De Pinterest-pagina van Tomke heeft 100 volgers.

Tomke en de Sânglêsrige

De Tomke-werkgroep nam in 2003 het initiatief tot de uitgave van Friestalige thema-brochures. Hieruit ontstond de Sânglêsrige, als totaalprogramma voor peuterspeelzalen, met aandacht voor taalontwikkeling, motoriek en andere ontwikkelingsgebieden.

Na ruim 10 jaar was de Sânglêsrige aan vervanging toe. In 2015 is daarom gewerkt aan de ontwikkeling van nieuw Tomke-materiaal dat in de loop van 2016 beschikbaar komt. Dit nieuwe materiaal is zo gemaakt dat het als aanvulling op de

landelijke VVE-materialen ingezet kan worden, met name op de programma's UK&PUK en Piramide, de in Fryslân meest gebruikte (Nederlandstalige) VVE-programma's. Aan die aanvulling is behoefte omdat de landelijke methodes niet afgestemd zijn op de meertalige situatie zoals die in Fryslân bestaat.

De Sânglêsrige is vanaf 2016 niet meer beschikbaar.

Materialen voor peuters en opvoeders

- Tomke-boekje 'Tomke nei de biblioteek'
- Tomke-boekje 'Hoi Tomke'
- Tomke-poster
- heit&mem

Tomke-boekje 'Tomke nei de biblioteek'

Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari 2015 werden door de bibliotheken 5.050 exemplaren van het boekje 'Tomke nei de biblioteek' gratis uitgedeeld aan de jongste bibliotheekbezoekers. Het boekje bestaat uit een verhaal, een opzegversje en een spelletje. Ditmaal was Auck Peanstra de schrijfster, Luuk Klazenga verzorgde de illustraties.

Tomke-boekje 'Hoi Tomke'

Tijdens De Fryske Foarlêswike is het Tomke-themaboekje uitgedeeld. Het voorleesboekje verscheen in een Friestalige, Stellingwerfse en Schiermonnikoogse versie met vier verhaaltjes en twee stripverhaaltjes. Naast de verhaaltjes bevatte het voorleesboekje weer talrijke illustraties, opzegversjes, twee liedjes, spelletjes, een praatplaat en een kleurplaat. Ook was er informatie opgenomen over het Tomke-project, Friese prentenboeken en andere media. Het 28 pagina's tellende boekje werd vormgegeven in de karakteristieke en herkenbare Tomke-stijl door Monique Vogelzang. Net als voorheen verzorgden de schrijfsters Auck Peanstra en Riemkje Pitstra de verhaaltjes. Liedjes en versjes waren van Geartsje Douma. De illustraties werden verzorgd door Luuk Klazenga en Linda de Haan.

Het Tomke-boekje verscheen begin juni en werd gratis gedistribueerd via het netwerk van de bibliotheken en de consultatiebureaus. Het grootste deel werd uitgedeeld door de voorlezers tijdens De Fryske Foarlêswike. De oplage bedroeg voor de Friese versie 27.000 exemplaren, 1.000 in het Stellingwerfs en 350 in het Schiermonnikoogs.

Tomke-poster

De Tomke-poster, met daarop de illustratie van de voorkant van het Tomke-boekje, maakte weer deel uit van het aanbod. Ook dit jaar werden de posters opgehangen in bibliotheken, kindercentra, wachtkamers, consultatiebureaus, gemeentehuizen en buurthuizen.

Bovendien hebben de kindercentra die in samenwerking met het Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse meededen aan de Fryske Foarlêswike, een uitvouwposter gekregen die aansloot bij het Tomke-themaboekje.

Heit&mem

Heit&mem is een tweetalig (Fries en Nederlands) tijdschrift voor jonge ouders. In 2015 bracht de Afûk drie nummers van heit&mem uit. Een nummer (de lytse heit en mem) werd via het Taaltaske verspreid, 2 (reguliere) nummers werden op meer dan 400 plaatsen verspreid over de hele provincie via bibliotheken, ziekenhuizen, basisscholen en kindercentra. Naast het blad bestaat ook een site met de naam 'heitenmem'.

Deze site - www.heitenmem.nl - heeft zo'n 20.000 bezoekers per maand. Het blad en de site geven ook informatie over het Tomke-project en over het meertalig opvoeden van kinderen.

3. Leden van de Tomke-werkgroep

In 2015 bestond de werkgroep uit de volgende leden:

- Gertrud Palstra / Bibliotheekservice Fryslân, coördinatie
- Carolien ter Schuur / Afûk, coördinatie
- Lineke Kuiper / Afûk
- Riemkje Pitstra / onderwijsdeskundige
- Mirjam van der Hoek / SFBO
- Mieke Vos / Cedin
- Feije van der Meer / Omrop Fryslân

4. Tomke financieel verslag 2015

		jaarrek. 2015	begroting 2015	jaarrek. 2014
Lasten				
Materiaal	Tomke-boekjes, Fries, Stellingwerfs en Schiermonnikoogs	15.132	14.000	14.853
	Overige Tomke-materialen	962	5.500	1.755
Evenementen	Televisie-uitzendingen	35.590	57.500	33.640
	Tomke-inspiratieavonden	1.957	16.500	14.526
Distributie	Kosten van verspreiding	229	2.000	138
	Jaarverslag	244	0	309
Organisatie	Bureaunkosten / projectcoördinatie Afûk	12.017	15.000	12.200
	Extra uren Afûk	4.537		3.730
	Bureaunkosten/ projectcoördinatie BSF	13.447	8.000	9.455
	Financiële begeleiding	1.500	1.500	1.500
	Onvoorzien	449		204
		86.065	120.000	92.310
Baten				
Subsidies	Subsidie Provincie Fryslân	25.000	25.000	24.990
	Subsidie Gemeenten	26.454	25.000	25.353
		51.454	50.000	50.343
Materiaal	Verkoop Tomke-materialen	1.207	3.000	1.727
Evenementen	Entree deelnemers Tomke-inspiratieavonden	875	1.000	963
Organisatie	Eigen bijdrage deelnemers	32.529	66.000	40.208
		86.065	120.000	93.241

Bijlage 1: Overzicht van de participerende organisaties

Platfoarm Lêsbefoardering Fryslân (PLF)

Het PLF is een overkoepelend orgaan in de provincie Fryslân, met als doelstelling het stimuleren van onderlinge samenwerking. De kerntaak van het PLF is het coördineren van projecten voor taal- en leesbevordering. Het PLF wil zich inzetten voor een meertalig leesklimaat in de gehele provincie en fungeert daarbij als aanspreekpunt voor subsidieverleners, politiek, beleidsmakers. De landelijke Stichting Lezen - een belangrijk pleitbezorger voor de tweede rijkstaal - neemt ook deel in dit overlegorgaan. Vanuit het PLF worden subsidieaanvragen ingediend en de voortgang van het Tomke-project bewaakt. De financiële afwikkeling wordt verzorgd door de BSF, waar ook het PLF-secretariaat is gevestigd.

Afûk - www.afuk.nl

De Afûk heeft als missie de Friese taal en cultuur dicht bij de mensen te brengen. Daarvoor zet de Afûk verschillende middelen in zoals het aanbieden van cursussen Fries, het ontwikkelen en beschikbaar stellen van Friestalig materiaal en het (mee) organiseren van activiteiten waardoor de

voordelen van meertaligheid in het algemeen en de culturele waarde van de Friese taal in het bijzonder onder de aandacht worden gebracht. Binnen het Tomke-project zorgt Afûk met name voor het ontwikkelen en produceren van de materialen en het onderhouden van de contacten met de doelgroepen en organisaties. Deze werkwijze waarborgt de efficiency en bevordert de synergie met andere programma's.

Bibliotheekservice Fryslân - www.debsf.nl

De BSF ondersteunt als provinciale serviceorganisatie de Friese bibliotheken bij het uitvoeren van hun werk door het leveren van facilitaire diensten, het ontwikkelen en aanbieden van nieuwe producten en diensten en door landelijke projecten naar provinciale en lokale schaal te vertalen. De BSF voert een actief beleid om het lezen in het Fries te bevorderen. Binnen het Tomke-project heeft BSF met name een coördinerende rol.

Het financiële onderdeel van het Tomke-project (verzorgen van de jaarverslagen, subsidieaanvragen) zijn bij BSF ondergebracht. De Tomke-activiteiten voor de bibliotheken worden door de BSF opgezet en gecoördineerd. Het vervoer van de diverse Tomke-boekjes naar de bibliotheken wordt ook door BSF geregeld.

De samenwerkende bibliotheken in Fryslân; FBN

De provincie telde in 2015 vijf bibliotheekorganisaties:

1. Noord Fryslân
2. Mar en Fean
3. Midden-Fryslân
4. Zuidoost Fryslân
5. Smallingerland

Vanuit deze organisaties worden de bibliotheken (filialen), mediatheken en lytse bybs aangestuurd. Binnen het Tomke-project speelt het netwerk van bibliotheken met name een rol in de distributie van Tomke-materialen en het verschaffen van informatie over meertalig opvoeden aan ouders en natuurlijk het beschikbaar stellen van (voor)leesmateriaal.

CEDIN Taalsintrum Frysk – www.cedin.nl

Taalsintrum Frysk is een onderdeel van Centrum voor Educatieve Diensten CEDIN. Zij houdt zich bezig met meertalig taalbeleid en streeft daarbij naar een gelijkwaardige positie van de Friese taal. Binnen het Tomke-project denkt CEDIN onder andere mee over de educatieve aspecten van het gehele Tomke-gebeuren en was zij eindverantwoordelijk voor de inspiratieavonden.

Sintrum Frysktalige Berne-Opfang (SFBO)

Het SFBO is hét informatie-, kennis- en steunpunt op het gebied van meertaligheid en taalstimulering in de voorschoolse periode. De Provincie Fryslân stelt SFBO in de gelegenheid om peuterspeelzalen en kinderdagverblijven te ondersteunen bij het ontwikkelen van Fries of tweetalig taalbeleid. Het SFBO heeft een permanente vertegenwoordiger in de Tomke-werkgroep. Haar inbreng zorgt er mede voor dat de ontwikkelde materialen goed aansluiten bij de behoeften van de pedagogisch medewerkers.

Omrop Fryslân – www.omropfryslan.nl

De regionale televisie verzorgt nieuws en informatie uit en over Fryslân, maakt achtergrondprogramma's, ontspanning en muziek. Voor kinderen is er elke avond een speciaal programma. In samenwerking met CEDIN verzorgt Omrop Fryslân schooluitzendingen voor radio en televisie. Binnen het Tomke-project zorgt de Omrop voor het ontwikkelen en uitzenden van de Tomke-afleveringen op de tv. Sinds 18 oktober 2015 verzorgt de Omrop Tomke-radio.

Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse

It 'Selskip foar Fryske Tael en Skriftekennisse' steunt de Friese taal en kultuur. In samenwerking met de Tomke-werkgroep wil het 'Selskip' het lezen en het voorlezen een stimulans geven. Het zorgt voor de contacten tussen de voorlezers en de speelzalen. Voor de voorlezers worden voorleescursussen georganiseerd. Ieder jaar organiseert het 'Selskip' tijdens het FFFestival 'De Fryske Foarlêswike'. De voorleesweek is een samenwerkingsproject tussen It Selskip en het Tomke-project. Het doel van het project is om elk jaar in deze week voor te lezen aan peuters op peuterspeelzalen en kinderdagverblijven, bij gastouders en in bibliotheken. De organisatie van het voorlezen ligt in handen van It Selskip en de materialen (Tomke-boekje, posters, pr-materialen) worden verzorgd vanuit het Tomke-project.

De thuiszorg-organisaties

De thuiszorg-organisaties dragen zorg voor consultatiebureaus, begeleiding, contacten en cursussen. Ze zijn er voor moeder en kind. Binnen het Tomke-project spelen zij een rol in het bereiken van jonge ouders middels distributie van het Tomke-boekje.

